

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

7/16139
68/11
SÜRELİDİR

Sayı : 15671364-610-0837

29/4/2013

Konu : 7/16139 sayılı
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24/1/2013 tarih ve 43452547-120.07-104626 sayılı yazıları.

İlgi yazı eki Kütahya Milletvekili Alim Işık tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 7/16139 sayılı yazılı soru önergesinin cevabına ilişkin olarak, T.C. Merkez Bankası'nın yazısı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Ali BABACAN
Başbakan Yardımcısı

Ek : TCMB'nin 6/3/2013 tarih ve
30090/301287 sayılı yazısı ve ekleri (4 sayfa)

**TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI**

İDARE MERKEZİ

ANKARA, 06 MART 2013

Cevaplarda şu işaretlerin tekrarını dileriz:

B.02.2.TCM.0.00.00.00-610/3050

Konu: Soru önergesi

301287

**T.C. BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI
(Sayın Ali BABACAN)
ANKARA**

İlgi: 28.01.2013 tarih ve 15671364-610-0291 sayılı Evrak Akış ve Talimat Formu.

İlgide kayıtlı yazı ekinde Bankamıza ulaşan Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın 7/16139 ve Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın 7/16140 esas numaralı yazılı soru önergelerine ilişkin olarak Bankamız değerlendirmeleri ilişkide gönderilmektedir.

Bilgilerinize saygılarımızla arz ederiz.

**TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI
İdare Merkezi**

Erdem BAŞÇI
Başkan

Mehmet YORUMCUOĞLU
Başkan Yardımcısı

Ek: 1 (3 sayfa)

Ek: 2 (1 sayfa)

6.3.2013
0837

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.
TİCARET SİCİL NUMARASI: 269
SERMAYESİ: 25.000 TL
İDARE MERKEZİ, ANKARA

İstiklal Cad. 10 06100 Ulus-Ankara
Tel: (312) 507 50 00 Faks: (312) 507 56 40
E-Posta: iletisimbilgi@tcmb.gov.tr Swift: tcmbtr2a
Elektronik Ağ: http://www.tcmb.gov.tr

TE
3050

KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ ALİM İŞİK'IN'IN
7/16139 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGELERİNE İLİŞKİN
TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI DEĞERLENDİRMESİ

28 Aralık 2012 tarihi itibarıyla dolaşımda bulunan para miktarı 54.565.770 bin TL'dir.

Ekonomideki toplam para miktarını gösteren para arzı tanımı dar ve geniş kapsamlı olarak yapılmaktadır. Bankamız tarafından yapılan tanımlar şu şekildedir;

M1 = Dolaşımdaki Para + Vadesiz Mevduat (TL, YP- Yabancı Para)

M2 = M1 + Vadeli Mevduat (TL, YP)

M3 = M2 + Repo İşlemlerinden Sağlanan Fonlar + Para Piyasası Fonları

Söz konusu tanımlara göre 28 Aralık 2012 tarihi itibarıyla dolaşımdaki para ile vadesiz mevduatların toplamından oluşan M1 167,4 milyar TL düzeyindedir. Dolaşımdaki para, vadeli ve vadesiz mevduatların toplamından oluşan ve daha az likit olan M2 ise 731,7 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Para arzının en kapsamlısı olan, dolaşımdaki para ve mevduata ilave olarak repo, para piyasası fonları ve ihraç edilen menkul değerleri gösteren M3 ise 774,6 milyar TL düzeyindedir.

28.12.2012 Tarihi İtibarıyla Para Arzı (Bin TL)

M3	774.651.721
Repo	7.033.800
Para Piyasası Fonları	17.289.299
İhraç Edilen Menkul Değerler	18.557.927
M2	731.770.695
Vadeli Mevduat (TL)	400.391.910
Vadeli Mevduat (YP)	163.973.952
M1	167.404.833
Dolaşımdaki Para	54.565.770
Vadesiz Mevduat (TL)	75.304.164
Vadesiz Mevduat (YP)	37.534.900

Kaynak: TCMB

Para arzı ekonomideki para miktarını detaylı olarak görebilmemizi sağlamaktadır. Parasal işlem hacimlerine ilişkin olarak ise yaygın olarak kullanılan göstergeler, kredi kartı kullanım hacmi, çek tutarları ve elektronik fon transfer ve elektronik menkul kıymet transfer

kullanım hacmi, çek tutarları ve elektronik fon transfer ve elektronik menkul kıymet transfer (EFT - EMKT) sistemi işlemleridir. 2012 yılı Aralık ayında dolaşımdaki para miktarı 54,6 milyar TL düzeyindeyken, kredi kartlarının yurtiçi kullanımına ilişkin işlem tutarı 33,3 milyar TL, Bankalararası Takas Odalarına ibraz edilen çek tutarı 31,1 milyar TL, EFT-EMKT sistemi işlemleri ise 2,1 trilyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomimizde yaşanan büyümeye paralel olarak finans sektörü ve ödeme sistemleri hızlı bir şekilde gelişmektedir. Bankacılık sektörü asli fonksiyonu olan aracılık rolünü yerine getirmekte, banka dışı finans kuruluşlarının sayısı artmakta ve ödeme sistemleri uluslararası standartlarda hizmet vermektedir.

Teknolojide ve finansal sistemde yaşanan gelişmelere paralel olarak elektronik ödeme araçları da gelişmekte ve bunlar ile ilgili yapılar giderek daha hızlı, etkin ve verimli çalışmaktadır. Bu çerçevede, dolaşımdaki paraya ilave olarak ekonomide bankaların aracılık ettiği nakit dışı ödeme araçları olan çek, kredi ve banka kartları, elektronik para ve doğrudan fon transferi kullanımı gün geçtikçe yaygınlaşmaktadır.

14.01.1970 tarihinde kabul edilen ve halen yürürlükte olan 1211 sayılı Kanun uyarınca Bankamız sermayesi 25.000.000 TL olup 250.000 hisseye ayrılmıştır. Banka hisse senetleri (A), (B), (C) ve (D) olmak üzere dört sınıfa ayrılmış olup, (A) sınıfı hisse senetleri münhasıran Hazineye, (B) sınıfı hisse senetleri Türkiye’de faaliyette bulunan milli bankalara, (C) sınıfı hisse senetleri 15.000 hisseyi geçmemek üzere milli bankalar dışında kalan diğer bankalarla imtiyazlı şirketlere, (D) sınıfı hisse senetleri ise Türk ticaret müesseselerine ve Türk vatandaşlığını haiz tüzel ve gerçek kişilere tahsis edilmiştir.

31 Ocak 2013 tarihi itibarıyla Bankamız sermayesinin yüzde 55,12’si (A) sınıfı, yüzde 25,74’ü (B) sınıfı, yüzde 0,02’si (C) sınıfı, yüzde 19,12’si (D) sınıfı hisselerden oluşmakta olup, Bankamızın toplam 6.470 hissedarı bulunmaktadır.

16 Nisan 2012 tarihinde gerçekleştirilen Bankamız Olağan Genel Kurul Toplantısında alınan karar uyarınca, 250.000 hisse için senetlerin nominal değerleri üzerinden toplam brüt 3.000 TL temettü tutarı hesaplanmış olup, (A) ve (D) sınıfı hisselerine karşılık Hazine Müsteşarlığına 1.653,67 TL, (B) sınıfı hisseleri için talepte bulunan bankalara 646,50TL, (D) sınıfı hisseleri için ise talepte bulunan gerçek ve tüzel kişilere 187,60 TL net kâr payı ödenmiştir.

Bankamız Kanunu'nun 60. maddesine göre kâr dağıtımı yapıldıktan sonra kalan karın tamamı Hazine Müsteşarlığı'na aktarılmaktadır. Bu çerçevede 2011 yılında Hazine Müsteşarlığı'na aktarılan kâr payı tutarı hissedarlara dağıtılan kârın yüzde 99.99'una tekabül etmektedir.

7 Şubat 2013 tarih, 28552 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan 1 Şubat 2013 tarihli Bankamız bilançosundaki aktif (varlıklar) toplamı 259.293.332.825,- Türk lirasıdır.

14 Ocak 1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu uyarınca, Türk Lirası'nın hacim ve tedavülünü düzenlemek ile görevli bulunan Bankamız, banknot ihracı imtiyazına tek elden sahip olarak, fiyat istikrarını sağlamak için uygulayacağı para politikasını ve kullanacağı para politikası araçlarını enflasyon hedefi çerçevesinde doğrudan belirlemeye ve uygulamaya yetkili bulunmaktadır. Enflasyon hedefi ise, aynı Kanunun 4/II-b maddesi uyarınca Hükümet ve Bankamız tarafından belirlenip ilan edilmektedir.

Mali yıl içinde yapılacak iç ve dış borçlanmalar ile sağlanacak garantilere ilişkin işlem limitleri ise, 28 Mart 2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ile 09 Aralık 1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Bankamız, Hükümetle birlikte Türk Lirası'nın iç ve dış değerini korumak için gerekli tedbirleri almak ve yabancı paralar ile altın karşısındaki muadeletini tespit etmeye yönelik kur rejimini belirlemek ile görevlidir.